

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

Anexa nr.13

la Hotărârea Consiliului INJ

nr.6/6 din 03.07.2015

CURRICULUM

la disciplina

**„CADRUL LEGAL CE REGLEMENTEAZĂ STATUTUL ȘI ACTIVITATEA
ASISTENTULUI JUDICIAR ȘI A GREFIERULUI.
DEONTOLOGIA PROFESIONALĂ A ASISTENTULUI JUDICIAR ȘI A
GREFIERULUI”**

(asistenți judiciari și grefieri)

AUTOR:

Maria-Cristina Țurțurica,
formator INJ, magistru în drept

AVIZAT
Mariana PITIC, Șef Direcție instruire și cercetare

CHIȘINĂU, 2015

I. PRELIMINARII

Disciplina „Cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistentului judiciar și a grefierului. Deontologia profesională a asistentului judiciar și a grefierului” se adresează audienților –asistenților judiciari și grefierilor din instanțele judecătoarești.

Cunoașterea prevederilor cadrului legal care reglementează activitatea și conduită asistenților judiciari și a grefierilor din instanțele judecătoarești influențează în mod direct eficiența și corectitudinea îndeplinirii îndatoririlor profesionale din partea acestora și administrarea proceselor de judecată. Acest lucru, la rîndul său, influențează considerabil imaginea publică a sistemului judecătoresc. Fiecare grefier și asistent judiciar din instanță, prin acțiunile sale, trebuie să contribuie la consolidarea încrederii societății în puterea judecătorescă și să fie un exemplu de urmat pentru colegii din cadrul instanței de judecată.

Deontologia profesională reglementează comportamentul asistenților judiciari și a grefierilor în timpul exercitării îndatoririlor profesionale în cadrul instanței, cît și după orele de lucru, în timpul activităților extrajudiciare. Normele deontologiei profesionale se referă la modul în care asistenții judiciari și grefierii interacționează cu membrii colectivului instanței, justițiabilității și alte persoane care se adresează în instanță de judecată.

Studierea acestei discipline de către asistenții judiciari și grefierii din instanțe va ghida conduită acestora astfel încât ea să corespundă prevederilor legale. De asemenea, studierea va contribui la cunoașterea de către grefieri și asistenți a modului în care să trateze diverse situații și dileme etice în activitatea profesională și extra-curriculară.

Cursul se axează pe trei nivele de complexitate: cunoaștere, aplicare și integrare. Din această perspectivă, obiectivul prioritar al cursului este familiarizarea și profundarea cunoștințelor asistenților judiciari și grefierilor în domeniul cadrului legal ce reglementează statutul, activitatea și deontologia profesională, astfel încât aceștia să cunoască conduită pe care urmează să o accepte în instanță de judecată și în afara acesteia.

Astfel, prelegerile vor familiariza asistenții judiciari și grefierii cu prevederile cadrului legal care le reglementează statutul și activitatea, precum și cu standardele naționale deontologice. În timpul seminariilor practice, audienții vor aplica aceste prevederi legale și standarde deontologice la analiza situațiilor ce implică încălcări ale cadrului legal și a normelor deontologice.

Evaluarea cunoștințelor se va face prin intermediul testării, în timpul căreia audienții vor soluționa spețe.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei, audientul va obține următoarele competențe:

- Să identifice principalele legi și acte normative care constituie cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și grefierilor;
- Să definească prevederile standardelor naționale privind deontologia asistenților judiciari și grefierilor;
- Să identifice încălcările cadrului legal din partea asistenților judiciari și grefierilor propuse și să le rezolve prin prisma standardelor legale și deontologice naționale;
- Să determine tipul sancțiunilor disciplinare care pot fi impuse asistenților judiciari și grefierilor pentru încălcările cadrului legal și mecanismul de sancționare;
- Să stabilească importanța respectării prevederilor legale și deontologice de către asistenții judiciari și grefierii în activitatea lor pentru asigurarea unei bune imagini a justiției în societate.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfîrșitul studiului disciplinei audientul va fi capabil:

- Să definească și descrie legile și actele normative principale care fac parte din cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și grefierilor;
- Să identifice conceptele de bază ale deontologiei profesionale a asistenților judiciari și a grefierilor (profesionalism, interdicții, interacționarea cu publicul și.a.);
- Să determine mecanismul de sancționare pentru încălcările cadrului legal și abaterile disciplinare comise de asistenții judiciari și de grefieri și tipul sancțiunilor disciplinare care pot fi impuse;
- Să întocmească spete în care să elucideze diverse încălcări comise de asistenții judiciari și de grefieri;
- Să stabilească legături între prevederile cadrului legal ce reglementează statutul, activitatea și conduită a asistenților judiciari și grefierilor și normele de referință din actele legislative și normative care reglementează organizarea sistemului judecătoresc;
- Să formuleze propunerile de îmbunătățire a prevederilor normelor deontologice pentru asistenții judiciari și grefieri.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistentului judiciar și grefierului. Deontologia profesională a asistentului judiciar și grefierului.	Țurțurica Maria-Cristina	2015	12	4	8	Teste pentru verificarea cunoștințelor

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR DE CURS PENTRU AUDIENȚII ASISTENȚI JUDICIARIȘI GREFIERI

Nr. d/o	Tematica	Ore curs
1	Cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și grefierilor: Noțiune și sarcini.	2
2	Standarde naționale privind deontologia profesională a asistenților judiciari și grefierilor.	2
Total		4

VI.TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PRACTICE PENTRU ASISTENȚII JUDICIARI

Nr. d/o	Tematica	Ore practice
1	Cariera asistenților judiciari (încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltare profesională, remunerare și garanții sociale): aspecte practice.	2
2	Interdicții privind comportamentul asistenților judiciari. Aplicarea sancțiunilor pentru abaterile disciplinare: aspecte practice.	2
3	Profesionalismul asistenților judiciari: aspecte practice.	2
4	Relații cu publicul a asistenților judiciari: aspecte practice.	2
Total		8

VII.TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PRACTICE PENTRU GREFIERI

Nr. d/o	Tematica	Ore practice
1	Cariera grefierilor (încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltare profesională, remunerare și garanții sociale): aspecte practice.	2
2	Interdicții privind comportamentul grefierilor. Aplicarea sancțiunilor pentru abaterile disciplinare: aspecte practice.	2
3	Profesionalismul grefierilor: aspecte practice.	2
4	Relații cu publicul a grefierilor: aspecte practice.	2
Total		8

VIII.UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/Resurse logistice	Sugestii pentru lucrul individual
<i>Tema 1. Cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și grefierilor: noțiune și sarcini</i>		
<i>Ore curs</i>		<i>Ore curs</i>
1. Noțiunea și sarcinile cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și grefierilor;	Curs-prelegere Proiector/laptop	Brainstorming. Lectura surselor din lista bibliografică.

2. Izvoarele cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și a grefierilor; 3. Caracteristica celor mai importante acte legislative și normative care fac parte din cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și a grefierilor.		

Tema 2. Standarde naționale privind deontologia profesională a asistenților judiciari și a grefierilor

<i>Ore curs</i>	<i>Ore curs</i>
1. Standardele naționale privind deontologia profesională a asistenților judiciari și a grefierilor: noțiune, clasificare, caracteristici; 2. Sarcinile deontologice a asistenților judiciari și a grefierilor; 3. Izvoarele deontologice profesionale a asistenților judiciari și a grefierilor; 4. Principiile deontologice profesionale a asistenților judiciari și a grefierilor: noțiune, clasificare, caracteristici; 5. Abateri disciplinare și mecanismul de sancționare pentru încălcările disciplinare.	Curs-prelegere Proiector/laptop Brainstorming. Lectura surselor din lista bibliografică.

ORE PRACTICE PENTRU ASISTENȚII JUDICIARI

Tema 1. Cariera asistenților judiciari (încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltarea profesională, remunerare și garanții sociale): aspecte practice.

<i>Ore practice</i>	<i>Ore practice</i>
1. Determinarea și caracterizarea sistemului izvoarelor cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari; 2. Determinarea și exemplificarea principiilor fundamentale ale serviciul public și a modului în care acestea se aplică asistenților judiciari; 3. Analiza cerințelor legale privind încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltarea profesională,	Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.

remunerare și garanțiile sociale ale asistenților judiciari.		
Tema 2. Interdicții privind comportamentul asistenților judiciari. Aplicarea sancțiunilor pentru abaterile disciplinare: aspecte practice.		
<i>Ore practice</i> 1. Analiza textelor normative naționale care conțin restricții privind activitățile și comportamentul asistenților judiciari; 2. Determinarea răspunderii asistenților judiciari pentru încălcarea cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea lor; 3. Identificarea textelor relevante și conținutul normativ al acestora privind sancționarea asistenților judiciari pentru încălcări ale eticii profesionale; 4. Analiza sancțiunilor disciplinare și procedura aplicării sancțiunilor disciplinare asistenților judiciari.	Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.
Tema 3. Profesionalismul asistenților judiciari: aspecte practice.		
<i>Ore practice</i> 1. Explicarea și analiza prevederilor naționale privind îndatoririle profesionale ale asistenților judiciari; 2. Analiza comportamentului recomandat asistenților judiciari în timpul exercitării îndatoririlor profesionale; 3. Identificarea modului de interacționare a asistenților judiciari cu președintele instanței, cu judecătorii și alți colaboratori ai instanței de judecată, prin intermediul soluționării spețelor; 4. Soluționarea spețelor ce constituie sau pot constitui încălcarea de către asistenții judiciari a exercitării îndatoririlor profesionale.	Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.
Tema 4. Relații cu publicul a asistenților judiciari: aspecte practice.		
<i>Ore practice</i> 1. Determinarea modului recomandat de comunicarea asistenților judiciari cu	Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.

publicul; 2. Determinarea modului recomandat de comunicarea asistenților judiciari cu presa; 3. Soluționarea situațiilor care implică încălcări din partea asistentului judiciar în comunicarea cu publicul și presa.		

ORE PRACTICE PENTRU GREFIERI

Tema 1. Cariera grefierilor (încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltare profesională, remunerare și garanții sociale): aspecte practice.

<i>Ore practice</i> 1. Determinarea și caracterizarea sistemului izvoarelor cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea grefierilor; 2. Determinarea și exemplificarea principiilor fundamentale ale serviciul public și a modului în care acestea se aplică grefierilor; 3. Analiza cerințelor legale privind încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltarea profesională, remunerare și garanțile sociale ale grefierilor.	Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.

Tema 2. Interdicții privind comportamentul grefierilor. Aplicarea sancțiunilor pentru abaterile disciplinare: aspecte practice.

<i>Ore practice</i> 1. Analiza textelor normative naționale care conțin restricții privind activitățile și comportamentul grefierilor; 2. Determinarea răspunderii grefierilor pentru încălcarea cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea lor; 3. Identificarea textelor relevante și conținutul normativ al acestora privind sancționarea grefierilor pentru încălcări ale deontologiei profesionale; 4. Analiza sancțiunilor disciplinare și procedura aplicării sancțiunilor disciplinare grefierilor.	Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.

Tema 3 . Profesionalismul grefierilor: aspecte practice.

<i>Ore practice</i> 1. Explicarea și analiza		<i>Ore practice</i>

prevederilor naționale privind îndatoririle profesionale ale grefierilor; 2. Analiza comportamentului recomandat grefierilor în timpul exercitării îndatoririlor profesionale; 3. Identificarea modului de interacționare a grefierilor cu președintele instanței, cu judecătorii și alți colaboratori ai instanței de judecată, prin intermediul soluționării spețelor; 4. Soluționarea spețelor ce constituie sau pot constitui încălcarea de către grefieri a exercitării îndatoririlor profesionale.	Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart	Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.

Tema 4. Relații cu publicul a grefierilor: aspecte practice.

<i>Ore practice</i> 1. Determinarea modului recomandat de comunicarea grefierilor cu publicul; 2. Determinarea modului recomandat de comunicare a grefierilor cu presa; 3. Soluționarea situațiilor care implică încălcări din partea grefierilor în comunicarea cu publicul și presa.	Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.

IX. EVALUAREA

Evaluarea se va efectua continuu și la final.

A. Evaluarea continuă se va realiza prin:

- Participarea audienților în cadrul orelor de curs și a celor practice
- Realizarea activităților individuale
- Întocmirea unor acte (ex. declarația de interes) în baza temelor studiate
- Întocmirea unor spețe în baza temelor studiate.

B. Evaluarea finală se va efectua ca testare la finele semestrului prin soluționarea situațiilor de caz.

X. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative și normative:

1. Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorescă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 58, art. 641);

2. Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840);
3. Legea Nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, publicat la 11.04.2008 în Monitorul Oficial Nr. 74-75, data intrării în vigoare: 01.01.2009;
4. Lege nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interes, publicat la 30.05.2008 în Monitorul Oficial Nr. 94-96, art.nr 351;
5. Codul de etică al judecătorului aprobat prinhotărârea Consiliului SuperioralMagistraturii nr. 366/15 din 29 noiembrie 2007;
6. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la aprobarea Ghidului privind prevenirea și soluționarea conflictelor de interes în cadrul sistemului judecătoresc din 28. 10. 2008 nr. 379/18;
7. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 95/5 din 20 martie 2008 cu privire la Normele de conduită ale angajaților instanțelor de judecată;
8. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 141/6 din 30 aprilie 2009 privind aprobarea Regulamentului cu privire la serviciul de informare publică și relații cu mass-media.

Literatură didactică și științifică:

1. Cancelaria de Stat din Republica Moldova.*Aplicarea Codului de conduită a funcționarului public din Republica Moldova. Ghid Metodic.* Chișinău, 2013;
2. Lazur I. *Servicii calitative pentru cetățeni. Ghid de utilizare.* - , Chișinău, 2013, USAID ROLISP.